

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1926.

Första kammaren.

Nr 5.

Tisdagen den 26 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 3.30 e. m.; och dess förhandlingar leddes av herr förste vice talmannen.

Herr statsrådet *Schlyter* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 39, angående avgivande av förnyad förklaring i enlighet med bestämmelserna i art. 36, andra stycket, av stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen;

nr 40, angående återställande av deposition till säkerhet för fullgörande av stadgade villkor för koncession å järnvägsanläggning från Klintehamn till Klintebys och Snögrinda;

nr 41, angående förhöjning för år 1926 av åt vissa f. d. poststationsföreståndare och lantbrevbärare utgående understöd;

nr 46, angående försäljning av mark från klockarbostället i Västerlövsta församling m. m.; samt

nr 47, angående ny- och ombyggnader vid den Skytteanska lappfolkskolan i Tärna.

Justerades protokollen för den 18 och den 20 innevarande månad.

Upplästes följande inkomna läkarintyg:

Att talmannen i första kammaren, greve *Hugo Hamilton*, till följd av strupkatarr med feber är oförmögen att under de närmaste dagarna delta i riksdagsarbetet, intygas härmed.

Stockholm den 26 januari 1926.

Ernst Wikner.

Med. dr.

Upplästes en till kammaren inkommen ansökning, som jämte därvid fogat läkarintyg var så lydande:

Till riksdagens första kammare, Stockholm.

Under åberopande av bilagda läkarbetyg får jag anhålla om tjänstledighet från riksdagsgöromålen till och med den 3 nästkommande februari.

Västerås den 24 januari 1926.

John Karlsson.

Att borgmästare *John Karlsson* är sängliggande sjuk i influensa och i behov av tjänstledighet från riksdagsgöromålen till och med den 3 februari, intygas

Västerås den 24 januari 1926.

Gustav Holm,

leg. läkare.

Den begärda ledigheten beviljades.

Anmälades och bordlades bankoutskottets memorial nr 7, i anledning av remiss från andra kammaren av en utav herr Röing väckt motion.

Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet en av herr *Ekman, Karl Johan*, väckt motion, nr 99, om vissa ändringar i bestämmelserna angående statsdepartementen.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:
nr 105, av herr *Lindhagen*, om krigsväsendets avrustning; samt
nr 126, av herrar *Enhörning* och *Luterkort*, dels om ordnande av befälsutbildningen för den svenska handelsflottan, dels ock om anslag för främjande av skolskeppsverksamheten.

Föredrogs herr *Luterkorts* motion, nr 127, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående föredragande i regeringsrätten.

Denna motion hänvisades, i vad den avsåg nionde huvudtiteln, till jordbruksutskottet och i övrigt till statsutskottet.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott nedannämnda motioner:

nr 128, av herr *Luterkort*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 5 § i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt;
nr 139, av herr *Schedin* m. fl., angående fördelningen äkta makar emellan av avgiftspensioner enligt lagen om allmän pensionsförsäkring;
nr 140, av herr *Berglund*, om obligatorisk kontroll över förvaltningen av medel, som donerats eller anslagits för visst ändamål; samt
nr 156, av herr *Andersson, Jonas*, m. fl., om skyldighet för järnväg att inhäga sitt område.

Föredrogs den av herr *Österström* m. fl. väckta motionen, nr 157, om anslag dels till istandsättande av den gamla residensbyggnaden i Härnösand till bostad för landshövdingen i Västernorrlands län m. m., dels ock till anordnande av provisoriska lokaler för lantmäterikontoret i Västernorrlands län.

Herr **Österström**: Herr förste vice taman! Jag har blivit gjord uppmärksam på, att denna motion, nr 157, rätteligen borde vara uppdelad i två särskilda motioner; och jag anhåller om kammarens medgivande att få företaga en sådan ändring. I motionen 157 skulle alltså komma att kvarstå yrkandet om anslag till istandsättande av den gamla residensbyggnaden i Härnösand till bostad för landshövdingen i Västernorrlands län, medan i den andra motionen, som jag nu ber få framföra, yrkas, att riksdagen, i händelse förstnämnda motionen bifalles, måtte för budgetåret 1926—1927 anvisa medel för iordningsställande av lokaler för lantmäterikontoret i nämnda län.

Sedan herrar *Wallen, Enhörning, Kvarnzelius, Tjällgren* och *Luterkort*, vilka jämte herr *Österström* undertecknat motionen nr 157, instämt i den sistnämndes nu gjorda anhållan, bifölls densamma, varefter föreliggande motion i enlighet

därmed uppdelades i två särskilda motioner, den ena med samma nummer som den ursprungliga motionen och med överskrift: om anslag till iståndsättande av den gamla residensbyggnaden i Härnösand till bostad för landshövdingen i Västernorrlands län m. m. samt den andra med nummer 210 och med överskrift: om anslag till anordnande av provisoriska lokaler för lantmäterikontoret i Västernorrlands län.

Härefter hänvisades motionen nr 157 till statsutskottet och motionen nr 210 till jordbruksutskottet.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet den av herrar *Norling* och *Sandegård* väckta motionen, nr 161, angående inrättande av en särskild kyrklig överstyrelse.

Föredrogs herr *Hallins* motion, nr 162, angående sammanslagning av statssekreterare- och expeditionschefsämbetena.

Denna motion hänvisades, i vad den avsåg nionde huvudtiteln, till jordbruksutskottet och i övrigt till statsutskottet.

Föredrogs och hänvisades till kammarens andra tillfälliga utskott herr *Vrangs* motion, nr 185, om revision av gällande bestämmelser för allmänna bidrag till primärkommunerna.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet den av herrar *Örne* och *Pauli* väckta motionen nr 188, om befrielse för Nobelstiftelsen från skyldigheten att erlagga bevilning samt inkomst- och förmögenhetsskatt.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet den av herr *Nilsson, Nils Anton*, och herr *Gabrielsson* väckta motionen, nr 204, angående inrättande inom lantbruksstyrelsen av en särskild byrå för handläggning av mejeriärenden.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott den av herr *Ekman, Carl Gustaf*, väckta motionen, nr 207, om beredande av erforderlig giltighet åt arbetsgivares utfästelser om pensionering av anställd personal.

Vid föredragning av de vid sammanträdet början avlämnade kungl. propositionerna blevo propositionerna nr 39—41 på begäran bordlagda, varemot de övriga nu hänvisades, nr 46 till jordbruksutskottet och nr 47 till statsutskottet.

Herr *Ekman, Carl Gustaf*, avlämnade nedannämnda av honom m. fl. under-tecknade motioner:

nr 211, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till lag om upplåtelse under åborätt av viss jord m. m.; och

nr 212, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa frågor rörande tillämpningen av föreslagen lag om upplåtelse under åborätt av viss jord m. m.

Dessa motioner hänvisades, nr 211 till behandling av lagutskott och nr 212 till jordbruksutskottet.

Herr *Wohlin* avlämnade nedannämnda av honom m. fl. undertecknade motioner:

nr 213, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om upplåtelse under åborätt av viss jord m. m.; och

nr 214, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa frågor rörande tillämpningen av föreslagen lag om upplåtelse under åborätt av viss jord m. m.

Dessa motioner hänvisades, nr 213, såvitt den angick förslaget till lag om ändrad lydelse av 2 § 1 mom. i skogsvårdslagen den 15 juni 1923, till jordbruksutskottet och i övrigt till behandling av lagutskott samt nr 214 till jordbruksutskottet.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 3.47 e. m.

In fidem
G. H. Berggren.

Onsdagen den 27 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 11 f. m.; och dess förhandlingar leddes av herr förste vice talmannen.

Herr statsrådet *Nothin* avlämnade Kungl. Maj:ts proposition nr 42, med förslag till förordning om fortsatt tillfällig höjning av beloppen för den i förordningen den 6 november 1908 (nr 129) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper stadgade stämpelavgiften.

Justerades protokollen för den 21 och den 22 innevarande månad.

Anmälades och bordlades

konstitutionsutskottets memorial nr 1, i anledning av första kammarens remiss av motionen nr 160 av herr Almkvist, med anledning av Kungl. Maj:ts förslag till lag om ändrad lydelse av 5 § i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt; och

statsutskottets utlåtande nr 11, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående tillfälliga lönetillägg åt vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare.

Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 39, angående avgivande av förnyad förklaring i enlighet med bestämmelserna i art. 36, andra stycket, av stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 40, angående återställande av deposition till säkerhet för fullgörande av stadgade villkor för koncession å järnvägsanläggning från Klintehamn till Klintebys och Snögrinda.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 41, angående förhöjning för år 1926 av åt vissa f. d. poststationsföreståndare och lantbrevbärare utgående understöd.

Föredrogs bankoutskottets memorial nr 7, i anledning av remiss från andra kammaren av en utav herr Röing väckt motion.

Om återlämnande från bankoutskottet av en dit remitterad motion.

Detta memorial hade följande lydelse:

»Till bankoutskottet har den 21 innevarande januari från andra kammaren remitterats en av herr *Röing* väckt motion nr 56, däri hemställts, att riksdagen måtte, utöver det av Kungl. Maj:t å femte huvudtiteln äskade anslaget

*Om återlämnande från bankoutskottet av en dit remitterad motion.
(Forts.)*

för karantänsanstalten på Käsö, anslå ytterligare 500 kronor att såsom personligt lönetillägg under budgetåret 1926—1927 utgå till nuvarande karantänsmästaren Harald Skantze å nämnda anstalt.

Då ifrågavarande motion avser ett ärende, som icke synes vara av beskaffenhet att böra behandlas av bankoutskottet, får utskottet hemställa, att herr Röings ovanberörda motion må till andra kammaren återlämnas.»

Herr **andre vice talmannen**: Jag yrkar, att kammaren ville bifalla utskottets hemställan med förklarande, att ifrågavarande motion är av beskaffenhet att böra behandlas av statsutskottet.

Vad herr andre vice talmannen sålunda hemställt bifölls.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade proposition nr 42.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 11.07 f. m.

In fidem
G. H. Berggren.